

# DZIENNIK POLSKI

Przedpłata wynosi we Lwowie:

Rocznie 18 zł. — półrocznie 9 zł. — kwartalnie 4 zł.  
50 ct. — miesięcznie 1 zł. 50 ct., za przesyłkę  
do domu dopłaca się 20 ct. miesięcznie.  
Z przesyłką pocztową w państwie austriackim, rocznie  
24 zł. — półrocznie 12 zł. — kwartalnie 6 zł. —  
miesięcznie 2 zł.  
Z przesyłką pocztową za granicę do całych Niemiec rocznie  
50 marek — kwartalnie 12 marek 50 fenigów —  
do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie 80  
franków — kwartalnie 20 franków.  
Biuro Redakcji „Dziennika Polskiego,” plac Marjański  
liczba 6 i 7. — Telefon Nr. 171.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Numer „Dziennika Polskiego” kosztuje 6 ct.

wychodzi codziennie nie wyłączając niedziel i świąt o godzinie 8. rano.

Wydawcy i właściciele: Dr. Kazimierz Ostaszewski-Barański i Mieczysław Schmitt.

## Z chwili bieżącej.

Lwów 15. lipca.

Następstwa bezdusznego systemu eksterminacji wszystkiego co polskie, — wprowadzonego w ziemach naszych pod zaborem pruskim przez Bismarcka, i bodaj czy nie z większą jeszcze zaciętością dalej praktykowanego po usunięciu wszechwładnego kancлера — następstwa tej roboty barbarzyńskiej występują obecnie w całej okolicy swojej także pod względem socjalno-ekonomicznym. Stwierdza to nikt inny, jeno wysoka pruska figura urzędnicza, radca rządowy i przemysłowy, p. Oppermann, który wydał temi czasy sporą broszurę „o położeniu ludności robotniczej w Poznaniu”. Pruskie pisma polakożercze, omawiające to sprawozdanie oficjalne, dławia się z irytacji a muszą jednak wykrztusić ze siebie, że głównym winowajcą opłakanego położenia robotników w dzielnicy polskiej jest fakt, iż tamtejsi inspektorzy przemysłowi nie rozumieją wcale języka polskiego, równocześnie zaś robotnik polski nie rozumie oczywiście języka niemieckiego. W tych warunkach — rzecz prosta — obaj nie mogą porozumieć się ze sobą, w następstwie zaś takiego stanu rzeczy robotnik polski nie może poskarżyć się przed inspektorem na straszny wyzysk ze strony przedsiębiorców i fabrykantów niemieckich, jakiemu bez przerwy ulega.

Wyzysk ten występuje pod rozmaitymi formami: niestosunkowo licha płaca dzienna; ignorowanie ustaw państwowych co do długości dnia roboczego; zatrudnianie nieletnich dzieci w rozmiarach ustawowo niedozwolonych, a przy zupełnym zaniedbaniu ich powinności szkolnej; kompletny brak instytucji socjalno-humanitarnych, dla fizycznego i duchowego pokrzepienia klasy robotniczej gdzie indziej służących itd. itd. Godnym zaznaczenia jest również szczegół, dotyczący zachowywania się czynników rządowych, powołanych do obrony pokrzywdzonych robotników. Oto policja w wielu wypadkach, pomimo urzędowego zawiązania przez inspektora przemysłowego do oskarżenia winnego przekroczeń przedsiębiorcy, nie dala temu folgi. Widać, że dla tego, że skrzywdzonymi byli Polacy, a krzywdzącymi Niemcy... Piękne zaprawdę stosunki panują w „państwie bogobojności i dobrych obyczajów”. Dziwna jednak rzecz, że socjaliści niemieccy, którzy w parlamencie centralnym mają tak silne stronnictwo i na legalnej drodze mogliby przeciw pognatym wysoce stronnictwu postępowania władz pruskich wobec polskiej klasy robotniczej w Księstwie, opłakane te stosunki zbywają floszoficznem milczeniem, jakgdyby o nich nie wiedzieli wcale! Śnać i oni mają dwie miarki do „obrony” warstw uciskionych, a robotników polskich uważają za „towarzyszy” II. klasy.

Polożenie Amerykanów pod San Jago zdaje się być mniej pomyślne, niżby to wzmówić chcieli w Europie gazety Jankesów, tryumfujące od rana do nocy, i to codziennie od początku wojny aż do chwili obecnej. Korespondenci kubańscy wielkich dzienników spoglądają pesymistycznie na sytuację i wolają rozpaczyliwym głosem o posiłki i armaty. Tak np. sprawozdawca *New York Herald*, towarzysząc armii generała Shaftera, tak pisze słowami starożytnego Pjrrhusa: Jeszcze niedawno takie zwycięstwo, jak w dniu 1. lipca, a wojska nasze będą zmuszone rejtować się.

Dalej zaś mówi: Sytuacja jest niezmiernie trudna. Miasto Sant Jago rozporządza sze-

ściociałowemi armatami, a my posiadamy tylko trzycałowe. Dział obłężniczych jeszcze nie wydobyto z okrętów. Jest niepodobniem prawie zdobyć Sant Jago przy pomocy piechoty, która teraz spogląda na waly fortecy. Jest to równie niemożliwe, jak rozbić szafy żelaznej przy pomocy kieszonkowego pistoletu. Musiałby kłamać, charakteryzując inaczej położenie. Wogóle uważam, że wysyłanie wojska bez dostatecznej artylerji pod Sant Jago było taktyką błędną. Wszystko na próżno, dopóki nie otrzymamy armat. Łatwo być może, że stoimy w przedmiotu jakiej katastrofy. Nasze szturmowe dowiodły tylko bohaterstwa żołnierzy amerykańskich — nie więcej. Chcąc prawdę powiedzieć, trzeba się przyznać, że nasza strategia dotychczasowa roi się od błędów w planach i wykonaniu. Wszystko to pieczę w tym celu, aby cała prasa amerykańska upomniała się w Waszyngtonie o poprawienie tu na Kubie naszego położenia. Przedewszystkiem potrzeba nam armat! Tymczasem działa musi flota. Admiral Sampson mógłby wiele dokazać, gdyby wojska i prowianty wyładowały na Kubie. Powtarzam raz jeszcze: Armia potrzebuje artylerji, potrzebuje posiłków, potrzebuje mulów do transportu, a potrzebuje ich natychmiast.

Znany publicysta amerykański Poultney Bigelow, wychowany w Niemczech razem z cesarzem Wilhelmem i z nim zaprzyjaźniony, podczas uzbiorów w czasie wojny obecnej, w różnych artykułach, pomieszczanych w wybitnych dziennikach amerykańskich, wypowiadał surową krytykę urzędów wojskowych w Stanach Zjednoczonych i stanu armji amerykańskiej.

Krytyka Bigelowa odnosi się przedewszystkiem do korpusu oficerów, do braku jednolitości w dowództwie, do nieswiadomości sztabu generalnego i jego niedbałości, do niekompetencji szefów, którzy zawładnęli swe stopnie protekcji. „Ci, których zaczepiam — mówi on — są to oficerowie nowo zamianowani i żołnierze amatorowie, którzy zdają się igrać ze zdrowiem naszych ochotników. Ta armja w Tampa, złożona z najlepszych żywiołów lecz bez żadnej jednolitości w dyrekty, mogłaby być porównana z maszyną elektryczną tapoczną, rzucaną na brzeg państwa jakiegoś sułtana z Afryki... Kto dowodzi nią? Ludzie nieświadomi. Czyż ma się pojęcie o parowcu, który będzie miał trzech lub czterech kapitanów?... Mniejsza z tem, który general będzie zasługiwał na pierwszeństwo w obecnym chaosie. A jeśliby naczelny general miał odwagę, sformowałby on komisję, celem egzaminowania zdolności oficerów, zamianowanych na wysokie stanowiska za łaską pieniędzy lub polityki, co usunęłoby z armji 75 procent obecnych oficerów.”

Drugiem zlem, to wiek oficerów. „Mamy w armji regularnej kapitanów, którzy wyglądają na dziadków. Na jenerałów brygady wybrano nie szefów, którzy dowiedli swych zdolności na czele jakiegoś pułku, lecz ludzi, którzy nie są zdolnymi nawet do kierowania rotą żołnierzy.”

Co zaś do sztabu jenerałowego, to można śmiało rzec, iż w Waszyngtonie mają zasadę, iż oficer sztabu jenerałowego „winien być wybrany przez zonę jenerała, a to jedynie z powodu jego zdolności w trzymania parasolki lub redagowaniu „menu” po francusku”. „Jesteśmy jedynym krajem — mówi dalej p. Bigelow — z wyjątkiem Chin, który używa swojego sztabu jenerałowego, jako środka do rekompensaty dla przyjaciół osobistych i politycznych”. To też, gdy wojska przybyły do Tampa i Chattanooga, stwierdzono, iż nie było przygotowań do ich umieszczenia i że oficerowie sztabu jenerałowego

byli „chłystkami bez zdolności”. Wojska potrzebowały 12 dni celem przeprawy z San Francisco do Tampa. Traktowano żołnierzy prawdziwie jak stado bydła; nikt na stacji nie pomyślał o ofiarowaniu im szklanki wody.

I organizatorowie urzędowi śmia mówić „o armji gotowej”, gdy pułk niema nawet powózki do przewozu bagaży, gdy połowa rekrutów wysłana zostaje do stref tropikalnych w umundurowaniu, noszonem w Klondike, gdy wreszcie „armja jest przepelnioną młodzieńszkami, pułkownikami i kapitanami z biskopów!” (sic).

Tyle p. Bigelow. Armia ta obecnie otrzymuje chrzest krwawy pod Santiago, a niedołęstwo, wyknięte niewątpliwie słusznie przez p. Bigelowa prawdopodobnie przyczynia się nie mało do znacznych strat, jakie ponoszą Amerykanie.

## Z prowincji.

Dobromil 11. lipca. (*Arogancja żydowska.* — *Wysysk.* — *Dworzec w Dobromilu.*) Ze wszystkich stron zwracają uwagę na prowokujące i zachwale zachowanie się żydów, którzy w ten sposób zaogniają jeszcze więcej stosunek do nich ludności chrześcijańskiej, a szczególnie tam, gdzie oni są w ciągłym i bezwzględnie stosunku z tą ludnością. Miasteczko Dobromil ma tę niedogodność, że jest położone o dwa kilometry od dworca, stąd też komunikacja odbywać się musi kołowo. Żydzi wzięli w absolutną dzierżawę dworzec dobromilski. Podróżni w szabas nie mają dostatecznej ilości furmanek, a po za szabasem i w dzień świąteczny odbywa się po prostu rabunek podróźnych przez furmanów, którzy na uwagę, że żądają za — wiele, odpowiadają zachwale: „to idź pan piechotą”. Z mężczyznami jeszcze pół biedy. Ale przed kilkoma dniami zdarzyło się, że znajoma moja, jadąca z małą dziewczynką, wzięła takiego zachwałego żydka, który pośredku miasteczka stanął i zwrócił się do kobiety z żądaniem podwójnej ceny i z pogroźką, że inaczej nie pojedzie. Jest to zwykły manewr żydowski. To samo i mnie się zdarzyło, z tym samym żydkiem, z tą tylko różnicą, że wstrzymałem zapłatę do sądowego wyjaśnienia sprawy.

Są to rzeczy bardzo drobne, ale w codziennem życiu niezmiernie przykre. Bardziejbyśmy prosili szanownego pana burmistrza, ażeby na to źródło przykrości i wyższości uwagi zwrócił. Furman, zarabkujący stale i opłacający podatek, jest, tak samo jak doręcznik, do służby obowiązany, niema prawa rabować lub wyłudzać przemocą pieniądze za usługi, pod karą odpowiedzialności. Należy przeto do celów uwolnienia przyzwolonych podróźnych od zachwałości żydowskiej naznaczyć stale taksy do miejscowości najwyżej pół godziny jazdy oddalone od dworca, a uniformować dalsze. Byłoby dobrze, ażeby ceny jazdy furmanów przestrzegać należało, albo zorganizować uczelnie chrześcijańskie. Kto nie chce zarabiać furmanki i przyzwolcie, niech po prostu bez chleba. Ja sądzę, że tę regułę powinniśmy wziąć pod rozwagę i żydzi dobro milscy.

A teraz prosba do pana naczelnika stacji. Poczekalnia są przeznaczone dla podróźnych, tymczasem są one przepełnione rozmaitymi żydami: jedni przychodzą tam z loterji fantowej i ogrywają podróźnych i służbę, drudzy z całymi sklepikami, a furmani żydowscy zrobili z poczekalni III klasy izbę furmanów, w której stoją z batogami, zasiadają na ławach, a w czasie przyścia pociągów stają jak zwartym szeregiem, że przecinając się nie podobna, chwytając podróźnych za ręce, za nogi, za pałunki. Sala

poczekalna jest skutkiem ich obecności wstrętnie brudną. Dodac muszę, że między furmanami są ludzie z ostrupioną głową, tak, że dla podróźnych zachodzi obawa zarażenia się bardzo nieprzyjemną chorobą. Temu wszystkiemu zapobiedz łatwo, jeżeli pan naczelnik zechce, trzymając się ściśle przepisów, zamknąć sale poczekalne dla furmanów i przepelnionych żydowskich.

Innym razem napiszę kilka słów o handlu żydowskim. Jeżeli żydzi doprowadzili do tego, że trzeba ich bronić kagnetami, niech pan namiestnik zwróci uwagę na to, że ludność chrześcijańska potrzebuje i wymaga obrony od wyzysku i prowokacji żydowskiej. Polecamy tę sprawę także komisji żydowskiej, obradującej w Krakowie. Niech żydzi jedzą chleb z ręki chrześcijan, ale niech ich nie obdzierają i nie oszukują.

Żółkiew 12. lipca. (*Moskalofilia.*) Przed kilku miesiącami, jak czytelnikom wiadomo urządził „nasz” dr. Korol w kursie demonstracji antypolskiej przez niepowstanie z krzesła w czasie, kiedy śpiewano „Jeszcze Polska nie zginęła”, gdy obecnie jego synalek, ledwie wyrosł kilkunletni, uczeń III klasy, (której gospodarzem jest p. Tatuch), chciał godnego swego ojca jeszcze przewyższyć, bo po uroczystości Mickiewiczowskiej, na portret Mickiewicza, rozdany między dzieci miał powiedzieć: „to baciarz!!”

Fakt ten poruszył całe miasto i wywołał niesłychane oburzenie. Lany kwiatek z niwy moskalofilijskiej: Tu-tejże „Sokół” fundował przed dwoma laty pomnik Tadeusza Kościuszki. Jest to kolumna z medaljonem, z której zrywa się orzeł polski do lotu. Obecnie złowroga jakaś ręka, a jak powszechnie sądzą moskalofiska, chciała orła tego z kolumny strącić, a gdy się to nie udało, podobiała mu skrzydła. Czyż nie świadczy o instynktach mongolskich? i czy ludzie okazują takie instynkty dzięki mogliby administrować krajem, o którego podział na „wiczach” gardlują?

## Rozruchy.

(Epilogi przed kratkami sądu.)

Kraków 15. lipa.

(Sprawozdanie telefoniczne.)

Dzisiaj w krakowskim sądzie karnym rozpoczęły się rozprawy przeciw „oszcziom”, którzy brał udział w ostatnich rozruchach antysemitycznych i dopuścili się szeregu czynów, za które obecnie stanęli przed sądem. Rozprawy te zasługują na uwagę i całem dążeniem naszym będzie podawać ich przebieg z fotograficzną wiernością, która pozwoli czytelnikowi osądzić prawdziwe znaczenie „rozruchów”, rodmuchane do niezwykle wielkich rozmiarów, pozwoli poznać tych „zbrodniarzy”, którzy długimi miesiącami lub latami kryminalno odciągali od ich winy, dążąc do wywołania z ciężkiego jarzma, a podobny do ruchu żywiołowego. O ile znamy sprawę, przesuną się przed kratkami sądowymi obrázky wsi, gdzie ludzie nie myśleli o naruszeniu karzmy, dopiero sąsiedzi z drugiej wsi czynili im wyrzuty, że nie bronią się przed żydami, chociaż cesarz pozwolił i wtedy dopiero, podniecone temi słowy, grupy nierozważnych wybiły szczyby, rozbiły flaszki. To powoływanie się na osobę cesarza wzięto w jednym oskarzeniu jako zbrodniczy obraz majestatu; nie wiadomo czy trybunał wyrokujący przyjmie to w istocie jako taką zbrodnię, gdyż zachodzi tu brak podstaw prawnych. Cały szereg rozpraw toczyć się będzie prawie wyłącznie o zbrodniczy gwałt publiczny i o zbrodniczy kradzież garści tytoniu i paru litrów wódki. W tej pełnej znaczenia chwili zwraca-

ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Rinro Administracji „Dziennika Polskiego,” plac Marjański 1. 6 i 7 i Biuro dzienników Ludwika P. Johns, ulica Karola Ludwika 1. 9.  
We Wiedniu: pp. Haasenstein & Vogler, (Otto Maas), M. Dukes, H. Schalek, A. Oppelk's Nachl., Rudol. Mische i J. Danneberg; w Paryżu: C. Adam 39, rue de Valenciennes.  
Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 10 centów od jednego wiersza drobnym drukiem (petit).  
Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po kronice za jeden wiersz 50 ct.  
Prywatne korespondencje 12 i nekrologie 20 centów od wiersza.  
Drobne ogłoszenia 1 1/2 centu od wiersza. Pomieszczenie i skłapy po 1 ct. od wiersza.

Reklamy na brylce Nadesłane 30 ct. od wiersza.

my się do trybunałów z wyrażeniem nadziei, że jak dotąd, tak nadal baczyc będą ściśle na zakres winy każdego z oskarżonych i pamiętać o tem, że byli oni niestety chwilowem narzędziem potępienia godnej agitacji.

Skład trybunału jest następujący: przewodniczy prezes sądu karnego p. Morelowski; w skład trybunału wchodzi pp. radcy Hoeflich, Pogorzelski i Klemensiewicz; protokolant p. Niemcewski. Oskarżyciel publiczny: zastępca prok. Chwalibogowski, obrońca dr. Filimowski.

Po przesłuchaniu obwinionych *ad generalia*, odczytano następujący akt oskarżenia:

Prokuratorja państwa w Krakowie oskarża Franciszka Stachurskiego, lat 33 liczącego, rodem z Gradow, żonatego, gospodarza gruntowego, zamieszłego w Gradach i Jana Chudybę, lat 39 liczącego, rodem z Gradow, żonatego, gospodarza gruntowego, zamieszkałego w Gradach, a) o to, że dnia 28. czerwca 1898 roku w Pitulkach ad Jasień część winną monarsze przez wyrażone przed kilku ludźmi obelgi naruszyli i czynem tym popelnili zbrodniczy obraz majestatu z §. 63 uk.; b) o to, że w powyższym czasie i miejscu cudzą własność, a to sprzęty w karczmie Hirscha Kaufera się znajdujące złośliwie uszkodzili, przez co Hirsch Kaufer poniósł szkodę, kwotę 25 zł. przenosząc, a czynem tym popelnili zbrodniczy gwałt publiczny z §. 85 lit. a) uk.; c) o to, że w powyższym czasie i miejscu zabrali dla własnej korzyści w towarzystwie z posiadania i bez zezwolenia Hirscha Kaufera cudze rzeczy ruchome, wartości powyżej 25 zł., a czynem tym popelnili zbrodniczy kradzież z §§. 171, 173, 174 lit. b) uk.; d) o to, że w powyższym czasie i miejscu Hirscha Kaufera w ten sposób rozmyślnie Franciszek Stachurski kijem, zaś Jan Chudyba żelazem, do klepania kossy służącemu, pobili, iż tenże Hirsch Kaufer odniósł obrażenia ciała o widocznych znakach i skutkach, a czynem tym popelnili przekroczenie z §. 411 uk.; nadto samego Jana Chudybę e) o to, że w powyższym czasie i miejscu z potępieniem zwierzchności na pomieszczenie Jakóba Teichlera uzbrojony oselką napadł i tamże na osobie domowników Jakóba Teichlera, Scheindl Teichler, tudzież na mieniu i rzeczach Jakóba Teichlera gwałt wyrządził w zamiarze zadowolenia swej nienawiści, a czynami tymi popelnili zbrodniczy gwałt publiczny z §. 83 uk.

Czynny powyż a), b), c), i d) Franciszkowi Stachurskiemu, tudzież pod a), b), c), d) i e) Janowi Chudybie zarzuczone, podlegają co do obu obwinionych karze z §. 63 ust. przy zastosowaniu §§. 34 i 35 u. k.

Powody:

Dnia 28. czerwca 1898 około godziny 9 wieczorem siedzieli w karczmie Hirscha Kaufera w Pitulkach ad Jasień Franciszek Stachurski, Jan Chudyba, Antoni Kopacz, Jan Wis i Stanisław Wis. Wypijwszy po kilka kieliszków wódki, wyszli wszyscy zupełnie trzeźwi z karczmy.

Stachurski i Chudyba, wchodząc do karczmy, postawili u jej wejścia swe kossy; ponieważ obecnie kossy tych nie znaleźli, przeto podejrzawszy Hirscha Kaufera, że on im je zabrał, powrócili do karczmy i upominali się o nie Kaufera, a gdy tenże oświadczył im, że kossy nie widział, obwinieni nie wierząc w to, napadli na niego, a to Stachurski z kijem, zaś Chudyba z żelazem do klepania kossy służącemu, a bijąc przedmiotami tymi Kaufera, zadali mu 3 rany; z tych 2 na głowie, powodując według orzeczenia lekarskiego lekkie uszkodzenie ciała i 5 dniową niezdolność do pracy zawodowej.

włóścian z niemi oswoić! Zachowanie się to przeydium tem było jaskrawsze jeszcze, gdy zaznaczymy, że z drugiej strony nie tylko nie wzbraniało, ale wprost zachęcano urzędników, ażeby przystępowali do rad obwodowych świętojurskich i do gwardji przez to stronnictwo projektowanej!

Jeszcze dobitniej wystąpiła złośliwość biurokracji w przeprowadzeniu wyborów do sejmiku konstytucyjnego.

Słownie do reskryptu cesarskiego z dnia 16. maja, rozporządziło ministerstwo, ażeby wybory deputowanych na sejm konstytucyjny i jednoizbowy odbyły się w jak najkrótszym czasie. Wybory miały być uskutecznione w sposób przepisany ustawą z dnia 9. maja dla izby drugiej (ustawa ta bowiem była redagowana na ile ustawy z 26. kwietnia przyjmującej system dwuizbowy) — z tą jednak różnicą, że nie 30 ale 24 rok życia wystarczał do biernej prawa wyborczego, że wybory miały być powszechne.

Przy tej sposobności wydało ministerstwo następujące pouczenie, pod dniem 5. czerwca: „Spodziewam się, że przy wyborach mających się właśnie rozpocząć, dołożysz Wasza Ekscell. wszelkich starań, aby najmniejszego nie wznieść podejrzenia, jakoby wybory na sejm konstytucyjny pod wpływem rządu się odbywały, że przeciwnie, podwładnym organom jak najsurowiej nakazasz wstrzymać się od wszelkiego wpływu na wybory, aby tym sposobem nie ograniczać wolności żadnego, do wybierania powołanego obywatela. Jednakże nie wynika stąd, aby szczególnie po wsiach, nie zwrócić uwagi tak wybierających jak wyborców na niezmierną ważność aktu, do którego przystępują, na istotę konstytucji, na prawa i powinności obywatel-

(52)

Dr. Kazimierz Ostaszewski-Barański.

## ROK ŻŁUDZEN

(1848).

(Ciąg dalszy.)

Dalej opisuje też *Gazeta* sceny, jakie się w Krakowie działy, przy sposobności wydalenia zbiegów z Królestwa, celem wydania ich Moskalam. Schlick, jenerał sprawujący podówczas rząd w Krakowie, sam potępiał do rozporządzenia i nikogo z miasta nie wydalal, ale deputaci mieszczań oświadczyli, że tych, których dostawiono z innych obwodów, wydać musi w ręce rosyjskie, gdyż tak brzmi rozkaz przeydium krajowego. Opisawszy to, tak kończy *Gazeta Narodowa*:

„Na czele przeydium zaś galicyjskiego stoi pan hrabia Agenor Goluchocki, który ten rozkaz wydał!”

Oby w długich bezsensownych nocach grzmiał mu przez całe życie ten cięż bolesny braci jego Polaków: „*Ratujcie nas bracia!*”

Otoczyły się panie hrabio jak satrapa perski, liczną wojskową strażą — własnych twych ziemków się bolsz, lecz przed tym głosem „*Ratujcie nas bracia!*” nigdzie się nie skryjesz, sumienie twoje nie zaśnie!”

Wobec ciągłych podejrzliwości emigracji o knowania i chęć wywołania zaburzeń, reprezentanci jej złożyli na ręce Rady narodowej oświadczenie podpisane przez Wiktora Hellmana, Franciszka Sokulskiego i Aleksandra Krzyżanowskiego protestując w godny i sta-

nowy sposób przeciwko temu oszczerstwu, a Rada narodowa ogłosiła to pismem z dnia 1. sierpnia 1848 r.

Prócz tego odniesiono się do Wiednia, do sejmiku, gdzie posel Trzeciaki w ostrych słowach napiętnował postępowanie galicyjskiego przeydium i zapytał gabinet, czy wiadomem mu jest, że politycznych wychędów z Rosji, nazad Rosji urzędy austriackie w Galicji wydadzą? Dobbilhof zapewnił, że prawo gościnności nadal nadwierzaniem nie będzie i że ministerjum poczyniło już potrzebne ku temu zarządzenia. Oświadczenie to przyjęła cała izba oznakami najwyższego zadowolenia. Przy tej sposobności miał Dobbilhof prywatnie wyrazić Trzeciakiemu swoje zdumienie, że coś podobnego mógł uczynić urzędnik Polak!

Istotnie przeydził krótko nakaz cofnięcia zarządzeń przeciw emigracji wydanych.

Również nieprzyjemnem było stanowisko Goluchockiego wobec instytucji sądów polubownych. Wobec tysięcy trudności, jakie musiał z natury rzeczy wynikać przy sposobności zniesienia państwowości, postanowiła Rada narodowa wprowadzić sądy polubowne, któreby w sposób zgodny starały się załatwiać spory pomiędzy dworem a gminą. Sądy te miały swój regulamin opracowany przez Radę i ogłoszony w dniu 10. czerwca. Nowa instytucja poczęła pięknie się rozwijać i skutecznie działać, ale biurokracja i tu podstawiła nogę. Okólnikiem z dnia 4. lipca odniósł się hr. Goluchocki do starostów, ażeby mu swoje zdanie (*Wohlmeinung*) wypowiedzieli, jakim sposobem można by zniwieżyć tę instytucję. Przyczynę zaś swej niechęci podaje w sposób następujący:

„Ponieważ włóścianie poczynają w swych sprawach zgłaszać się do tych sądów polubow-

nych w znacznej liczbie, przeto zachodzi słusna obawa, że tracąc dotychczasowe zaufanie do urzędów cyrkularnych, co zarówno ze szkodą państwa, jak samychże włóścian połączoneby było.”

Wygląda to poprostu na obawę, ażeby chłop przypadkiem nie pogodził się z warstwą oświeconą! To też *Gazeta Narod.* mówiąc o tym reskrypcie pisze:

„Nie będziemy już p. prezydentowi zarzucać, iż białe konstytucyjne zasady, toć pan prezydent nie ma widać i wyobrażenia o konstytucji. Ale pytamy czy sądy polubowne i pokoju nie istnieją nawet tam, gdzie konstytucji nie ma? W Królestwie są formalne pod opieką i ze zlecenia rządu utworzone sądy polubowne i pokoju. U nas rzęd marcowymi wypadkami istniały takie sądy, a nawet w kodeksie cywilnym jest formalne dozwolenie sądów polubownych. Nie więc chęć przestrzegania praw była powodem do napisania owego wezwania do Kreishauptmannów, lecz trwoga właściwa biurokracji przed możliwem nawet pogodzeniem się włóścian z dawniejszymi panami, a przytem ograniczoność niewypowiedziana.”

Z przeydium wychodziły zresztą ciągle okólniki sprzeczne najzupełniej z §. 22 konstytucji. Urzędnikom politycznym, sądowym, a nawet profesorom zabroniono należeć do rady narodowej i jej filij, „weil dieser Verein über die Tendenzen, die er zu verfolgen gesonnen ist, so zweideutig ausspricht, dass der Beitritt zu demselben die Staatsbeamten in eine ganz falsche Stellung sowohl der Regierung als dem Lande gegenüber zu bringen könnte.”

Niemniej stawiano przeszkody urzędnikom w wykonywaniu ich obowiązków w gwardji



Kaufer widząc, że się zanosi na poważne awantury, umknął do Brzeska celem prowadzenia żandarmów. Po jego oddaleniu się, obwinieni obili Iles Kauferow, żonę Hirscha, a gdy i ta z karczmą uciekła, rzucili się na mieszkanie w karczmie się znajdujące i zniszczyli wszystko, co im pod rękę wpadło, wreszcie rzucili się na okna i te wraz z futrynami powyrwali.

Po tak urządzonym zniszczeniu w karczmie Kaufera, udał się Chudyba wraz z Stachurskim kn sąsiedniemu domowi Jakóba Teichlera. Tu Chudyba mówiąc, że przyszło pozwolenie od cesarza do zabijania żydów, oselką wybił szybę w oknie, a otworzywszy okno, wszedł nim do domu Teichlera, oselką uderzył Scheindla Teichlerow, żonę Jakóba, a następnie uszkodzili maszynę do szycia i wyrzadzili tym szkódę w kwocie 15 zł., przystąpił do rozbijania szklank, talerzy, kieliszków i garnków. Po tak dokonanym czynie wyszedł.

Hirsch Kaufer, powróciwszy po kilku godzinach z żandarmem do swej karczmy, zastał rozbitych 100 szklank różnej wielkości, 36 szklanek, 10 kieliszków, lewar do wódki i 3 karkafki, nado znalazł 5 okien wyłamanych wraz z futrynami, przez co poniósł szkodę w kwocie 61 zł. 82 ct. Kaufer podaje nado, że skradziono mu z szuflady, będącej kasą sklepową, kwotę 54 zł., tudzież pewną ilość tytoniu i cygar, wartości ich jednak nie podał, ponieważ nie mógł na razie obliczyć.

Obwinieni przyznają się do rozmyślnego niszczenia i rozbijania szklank, szklanek i t. d., tudzież okien u Kaufera, zaprzeczają jednak stanowczo, by mu zabrali kwotę 54 zł., przyznają jednak, że u Stachurskiego, że zabrali gotówkę 25 ct., zaś Chudyba 15 ct., nado każdy z nich po trochu tytoniu i cygar. Przyznają wreszcie Chudyba, że uderzył Kaufera w głowę żelazem. Kaufer zaś stwierdza nado, że taki sam cios kijem w głowę otrzymał z ręki Stachurskiego. Co do gwałtownego najeścia na dom Teichlera, to przyznaje Chudyba, iż jedynie szyby w oknach tego domu wybił, zaprzecza zaś, by wszedł do domu i gwałtów tam bądź na osobach, bądź na rzeczach się dopuszczał, powyż jednak naprowadzone fakty stwierdzone zostały zeznaniami świadków Scheindla Teichlera i Glucki Kaufer. Stwierdzonym wreszcie zostało zeznanie Hirscha Kaufera i Scheindla Teichlerowej, że obwinieni wśród dokonywania powyższych czynów głośno wśród zgromadzonych ludzi wolali słowa: „iż cesarz pozwolił żydów bić i rabować“, a słowa te uzasadniają w zupełności poczytanie zarzucenie obwinionemu zbrodni obrazy majestatu.

Wobec powyższego, oskarżenie jest uzasadnione.

Gdy wreszcie — kończy akt oskarżenia — uzasadnione zachodzi podejrzenie, że obwinieni w razie wypuszczenia ich na wolność, wobec wielkiej czekającej ich kary zechcą ratować się ucieczką, lub że powtórzą czyn, nipszym aktem oskarżenia im zarzuceno, przeto należało ich zatrzymać w areszcie śledczym.

#### (Korespondencja).

Wadowice 14. lipca. Onegdaj odbyły się tu pierwsze rozprawy karne na podstawie zarządzeń stanu wyjątkowego przed sądem obwodowym. Oskarżonych o ekcesy antysemityczne było 18 osób. Z tych 5 osób na podstawie §§ 85. a), 171., 174. II. lit. b) d) u. k. skazano o 5—10 miesięcy ciężkiego więzienia, jednego z ekscendentów, stosownie do § 85. b) zasądzono na 6 miesięcy ciężkiego więzienia, ośmiu oskarżonych otrzymało wedle § 263 karę pięciodniowego aresztu, jednego z oskarżonych zasądzono za opilstwo, a 2 uolwiono. Niebawem rozstrzygnąć będzie sąd obwodowy w 30 sprawach o rozruchy w naszym powiecie.

Jasło 14. lipca. Wczoraj odbył się przed tutejszym sądem obwodowym pierwszy proces karny z powodu rozruchów antysemitycznych w tutejszym powiecie. Przewodniczył rozprawie r. Podwin. Na ławie oskarżonych zasiadli dwaj włościanie z Tarnowicy: Stanisław Dąbrowski i Jan Hadala. Obaj zostali uznani winnymi kradzieży i złośliwego uszkodzenia cudzej własności — i po przyznaniu okoliczności łagodzących, skazani: Dąbrowski na 4 miesiące a Hadala na 2 miesiące więzienia, obustronnego postępowania. Oba zasądzono nado na 35 zł. 93 ct. na rzecz poszkodowanego szynkarza w Tarnowicy. Skazani wniesli zażalenie nieważności.

Z Limanowy donoszą: Fortuna kołem się

skie z niej wypłynąć mające, na przedmioty, które na pierwszym sejmie pod obrady wzięte będą, na koniec na te wszystkie szlachetne i ważne zadania, których rozwiązania od sejmii oczekujemy — hyleby tylko to objaśnienie i naczucie włościan powierzone było ludzium spokojnym, umiarkowanym, zaufanie ludu posiadającym i odbywało się nie potajemnie lecz zupełnie jawnie i publicznie.

Rozporządzenie to było niewątpliwie doskonałe — ale nie trzeba zapominać kto je miał wykonać! Zobaczyć też później jak je wykonano. W kraju rozumiano to dobrze i miało się na ostrożność. Nie brakło głosów ostrzegających.

W artykule „Nico o wyborach“ wystąpił Leszek Dunin Borkowski z ostrzeżeniem, że wyjądka niewątpliwie indywidualna reakcyjna, jeżeli społeczeństwo energicznie do pracy wyborczej się nie weźmie.

Sejm konstytucyj nadawać mający — pisze dalej — jest i powinien być z natury w sprzeczności z dawnym stanem rzeczy, z dawnymi nadzyciami. Biurokracja, władająca nami dotychczas, dosyć już załala nam gorące sadła. Poznaliśmy się na niej i w Austrii i w Czechach i wszędzie gdziekolwiek rozciągnęła ohydne swe panowanie. Zadaniem sejmii będzie skruszenie jej gnębiącego jarzma i zabezpieczenie się przedzielnymi prawami, przeciw tej naciśkowi, jej dowolności i bezprawiom. Najświętszym jest tedy obowiązkiem starać się, aby nie miała wpływu swoich na tym sejmie. Interes narodu stoi teraz w zupełnej opozycji z interesami kasty biurokratycznej. Przeto wy-

toczy. Tutejszy wachmistrz żandarmerji, któremu prowokowano co najmniej order za gorliwe tłumienie zaburzeń antyżydowskich, doczeka się czegoś innego. Rotmistrz żandarmerji z Nowego Sącza zjechał niedawno temu do Limanowy, celem przesłuchania wachmistrza, oskarżonego o nadużycie władzy podczas pobicia Żasznego przez żydów. Przesłuchiwał rotmistrz bardzo wiele świadków.

W Galicji zachodniej panował w ciągu ubiegłej doby zupełny spokój.

#### (Telegramy).

Kraków 15. lipca. Po odczytaniu aktu oskarżenia trybunał przesłuchał obu obwinionych. Przyznają się tylko do wybijania szyb — zresztą wypierają się obydwa zarzucenym im zbrodni, nado twierdzą, że w Brzesku jacyś ludzie opowiadali, iż wolno bić żydów — co to byli za jedni, nie mogą podać, gdyż nie znają ich.

Świadkowie, przeważnie żydzi, zeznali zgodnie z aktem oskarżenia, że Chudyba groził zabiciem żydom, że obaj obwinieni pokaleczyli kilku żydów i pozabierali rozmaite przedmioty.

Po skończeniu postępowania dowodowego prokurator rozszerzył akt oskarżenia co do Stachurskiego na §. 83, co do Chudyby na §. 176 II. b., nado zaś co do obu na §. 98 b.

O godz. 2. zapadł wyrok. Trybunał zatwierdził wszystkie zarzuty, uczynione aktem oskarżenia z wyjątkiem obrazy majestatu i skazał Stachurskiego na 6, a Chudybę na 7 miesięcy ciężkiego więzienia, obustronnego postępowania co tydzień!

Poszkodowanych odesłano na drogę cywilną.

Kraków 15. lipca. Dział po południu o godz. 4-tej rozpoczęła się druga rozprawa przeciw Antoniemu Chmurze z Sidziny i 7-miu jego towarzyszym oskarżonym o to:

a) — jak twierdzi akt oskarżenia — wieczorem z dnia 8 na 9 czerwca br. w Sidzynie, z dobraniem sobie więcej ludzi napadli zbrojno na domy i mieszkania Mojżesza Brandesa, Mojżesza Hab-ra, Feiwa Silbergera, Józefa Weisteina i Hirscha Friedmana, tamże dla dogodzenia nienawiści, na ich mieszkaniu i rzeczach gwałt uczynili, a rzucając na domy i do okien kamieniami, oraz niszcząc naczynia i sprzęty, cudzą własność złośliwie w ten sposób uszkodzili, iż poszkodowani żydzi ponieśli szkodę majątkową 25 zł. przenoszącą i niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia i ciała osób w mieszkaniach się znajdujących powstać mogło i rzeczywiście powstało, przez co dopuścili się zbrodni gwałtu publicznego z §§ 83 i 85 lit. a i b u. k.

b) — o to, że w wymienionym miejscu i czasie w towarzystwie jako spółnicy kradzieży zabrali dla własnej korzyści z posiadania, a bez zezwolenia Mojżesza Brandesa cudze rzeczy ruchome, wartości wyżej 25 zł., przez co popełnili zbrodnię kradzieży z §§ 171, 173, 174 u. k.

Oprócz Chmury, 40 lat liczącego, oskarżeni są jeszcze: Walenty Książek 29 lat, wyrobnik z Sidziny, Adam Torba 24 lat, Józef Maj 22 lat, Jędrzej Zielnik 20 lat, wszyscy z Sidziny, dalej Kajetan Sulowski 34 lat zamieszkały w Konarach, Józef Gwoździł, 30 lat, murarz, zamieszkały w Konarach i Walenty Knysz, wyrobnik zamieszkały w Mogilanach.

Wiedeń 15. lipca. Pol. Corr. umieszcza obszerny komunikat o rozruchach galicyjskich i stanie wyjątkowym. Uznaje, że agitatorowie mają bardzo łatwą pracę pobudzania ludu, z powodu niekorzystnych stosunków ekonomicznych, szczególnie wobec przesilenia rolniczego, atoli zwala także wielką część winy na żydów, którzy lichwą doprowadzają lud do rozpacz. Pol. Corr. podnosi z uznaniem działalność rządu, a zwłaszcza namiestnika hr. Pinińskiego, który od początku okazał, że umie zapanować nad trudną sytuacją. Zachowanie się namiestnika podczas rozruchów, zapewniło mu jeszcze większe sympatie, niż dotąd.

## KRONIKA.

Djaruez lwowski.

Sobota 16. lipca.

Panorama racławicka na placu wystawy otwarta codziennie od godz. 8. rano do zmroku.

Teatr letni: „Pojejdnek“, komedia A. Abrahamowicza. Początek o godz. 7½ wieczorem.

hierając urzędników lub ich poufnych, oddawałbyśmy najdzielniejszą broń naszą w ręce wrogów, odejmowalibyśmy sejmowi całą jego użyteczność.

Rada narodowa pragnąc wstąpić kierunek, w jakim przyszył posłowie działać mają, wystosowała już w czerwcu adres do przyszłego sejmii, przedstawiając następujące postulaty kraju:

1. Królestwo Galicji i Lodomerji w połączeniu z obwodem Krakowskim tudzież księstwami Oświęcimskim i Zatorskim, będzie mieć własną i osobną władzę prawodawczą, na zasadzie reprezentacji, przez wybory utworzoną i odrębną w kraju przez najniższego pana mianowaną, a sejmowi krajowemu odpowiedzianą władzę wykonawczą.

2. Niezwłocznie nastąpi tymczasowa reorganizacja rządu krajowego na podstawie narodowej.

3. W tym celu natychmiast utworzony zostanie komitet reorganizujący w polowie przez Radę narodową jako jedyny dotąd organ woli narodowej, w polowie zaś przez zgromadzenie reprezentantów galicyjskich na sejmie wiedeńskim wybrany. Prezesa komitetu, którym tylko krajowic być może, najjaśniejszy pan zamianować raczy.

4. Tenże sam komitet ułoży tymczasowe prawo wyborcze, na mocy którego wybrana reprezentacja kraju zajmie się ułożeniem ustawy zasadniczej i stanowczym urządzeniem tak władzy wykonawczej, jako też siły zbrojnej, sądownictwa i szkół narodowych z uwzględnieniem tak polskiego, jak i ruskiego języka.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Kalendarz. Sobota (16.): N. M. P. Szkapł. Wschód słońca o godzinie 4. minut 22, zachód o godzinie 7. minut 46.

Wizyta marszałka. Donoszą nam z Iwonicy, że 13 t. m. bawił tam marszałek krajowy hr. Badieni. Marszałek zwiedził cały zakład oprowadzany przez dra Dembińskiego i dyrektora dra Rościszewskiego. Hr. Badieni wyrażał się bardzo pochlebnie o Iwonicy i przyrzekł swe poparcie zwłaszcza w kwestji naprawy drogi dojazdowej od kolei, będącej w opłakany stanie.

Marszałek zabawił tam dzień cały, poczem w towarzystwie p. Gorayskiego wyjechał na dalszy objazd powiatu.

Przeniesienia. Namiestnik przeniósł praktykanta koncepcyjnego namiestnictwa dra Bogusława Swolkina z Myślenic do Rohatyna.

Telefony. Na liczne zażalenia z powodu przerwy ruchu tutejszej sieci telefonicznej oznajmia dyrekcja poczt, że burza, jaka szalała w nocy z 29 na 30 czerwca obaliła 170 słupów telefonicznych i uszkodziła 8 tras telefonicznych przerywając 553 przewodów, a nado zniszczyła 67 stacji telefonicznych. Uszkodzenia przewodów nastąpiły przeważnie przez spadnięcie na nie zerwanych przez burzę dachów, tudzież obalonych burzą drzew. Dyrekcja poczt i telegrafów użyła w celu bezwzględnej usunięcia tych przeszkód wszelkich środków, jakimi rozporządza i zdolała w przeciągu 7 dni tj. w bardzo krótkim czasie przywrócić całkowicie normalny ruch telefoniczny.

Pożar wybuchł wczoraj o godzinie 10. przed południem w magazynie mebli Wolfa Kaufmanna położonym przy ulicy Łukaszyńskiego pod l. 4. Pożar spowodowała nieostrożność dwóch subjektów, którzy poszli z natową lampą do magazynu szukać czterech krzesel. Prstawiwszy lampę na meblach, poczęli z pod spodu wyciągać krzesła, czem spowodowali upadek lampy; stąd pożar, który zniszczył meble wartości 3000 zł., ubezpieczone w towarzystwie assekuracyjnym „Dunaj“. Straż ogniowa przybyła na miejsce pożaru, zlokalizowała go i nie pozwoliła mu wydebyć się na zewnątrz.

Kto prowokuje? Karygodnego czynu dopuścił się onegdaj jeden z szynkarzy przy ul. Bołnickiej. Do szynkowni jego wstąpiła, jak zresztą codziennie, dobrze mu znana handlarzka jarzyn Józefa Fohnańska, kobieta licząca lat 51. Szynkarz poczęł ją troskliwie wypyttywać o stosunki rodzinne, skutkiem czego powstała sprzeczka, w której arogancki szynkarz spoliczkował kobietę, a wpadłszy w pasję, dobył boksera i poczęł „w nieludzki sposób okładać. Ciężko pokaleczoną w twarz, głowę, okrytą siódmą, wyrzucił następnie na ulicę, skąd zahrał ją stojkowi, a nie mogąc odprowadzić pobitej do Rynku, wezwał woź ratunkowy.

Obchód stoletniego istnienia ukraińsko-ruskiej literatury urządzą lwowscy Rusini w dniach 31. października i 1. listopada br. W skład komitetu obchodowego wchodzi: dr. Kolesa, dr. Ozarkiewicz i p. Grabowski.

Prezeseem rady powiatowej w Stanisławowie wybrany p. Mieczysław Bryczyński, zastępcą jego p. Eiselt.

Ośmsetletnia rocznica. Ze Szczyrcza piszą: Zakon OO. Cystersów w Szczyrczu obchodził dnia 2. b. m. rzadką uroczystość, bo ośmsetletnią rocznicę założenia zakonu. Ojciec św. raczył udzielić na „triduum“ dla każdego klasztoru i kościoła parafialnego przez księży Cystersów abministranego, odpustu zupełnego pod zwykłymi warunkami. W Szczyrczu podczas uroczystego „triduum“ celebrował w pierwszym dniu ks. infułat Kolor, w drugim ks. dziekan Bogusz z Dobry, a w trzecim ks. infułat Goraliak z Nowego Sącza. W czasie tychże uroczystości odprowadzali się równocześnie rekolekcje ludowe za staraniem OO. Cystersów, a pod kierownictwem OO. Jezuitów ks. Jana Holika i ks. Kazimierza Bisztygi z Krakowa. Ojcowie z prawdziwym namaszczeniem i zapalem misjonarskim prawiłi słowo Boże, tak, że lud z dalekich okolic powiatu limanowskiego garnał się chęciwie do słuchania tegoż. Najlepszym dowodem skutku tych ćwiczeń duchownych było, że w jednym dniu wyświadano 3200 ludzi. Do Apostołstwa S. J. zapisało się bardzo wiele, a do trzeźwości zapisali się prawie wszyscy.

Morderstwo. W nocy z środy na czwartek (13 bm.) w Czystkach pod Lwowem, 4 km. od Winnik, popełniona została potworna zbrodnia na osobie małżonków Tomasz i Katarzynie Brzezińskich, którzy u miejscowej ludności uchodzili za bogaczy. Zamordowany Tomasz był grabieżcem. Zbrodniarz ofiary swoje formalnie porabiał, — miejsce czynu i trupy przedstawiają straszny widok. Śledztwo prowadzi adiunkt sąd. dr. Leżański.

Powódł. San, jak z Przemyśla donoszą, wskutek ostatnich długotrwałych deszczów wezbrał znakiem tak, że wiele miejsc, tuż przy korycie rzeki położonych, zostało zalanych. Fale zerwały także łazienki, położone za mostem rządowym. Jeden batalion pionierów trzyma pogotowie, ażeby w danym razie nieść pomoc.

Kurczenie ojczyzny. Prawiteliściwny Wiestnik ogłasza wykaz 8 majątków ziemskich w gubernjach grodzieńskiej, kowieńskiej i wileńskiej, wystawionych na sprzedaż w biurze rządu gubernjalnego wileńskiego w dniach 14, 15, 21 i 26 lipca i 8 sierpnia za długi, mianowicie za niedobory podatkowe, a w kilku wypadkach i za długi bankowe. W większości wypadków niedobory wynosiły drobne kwoty: 223 rubli, 415 rubli, 480 rubli itd. i tylko na dwóch majątkach cięża długi po 12.000 i 45.500 rubli.

Aby nie poszły w zapomnienie barbarzyńskie przepisy moskiewskiego rządu, gnębiącego dotąd rasków naszych pod zaborem rosyjskim w t. zw. gubernjach zachodnich, a odnoszące się do nabywania dóbr ziemskich, przytaczamy niektóre z nich. I tak: „Nabywać majątki w kraju północno-zachodnim mogą wszystkie osoby pochodzenia nie polskiego i nie żydowskiego“. „Osoby, pochodzenia rosyjskiego, nabywające majątki od osób pochodzenia polskiego, wolne są przy zawieraniu aktów kupna-sprzedaży, od opłaty podatków stemplowych.“ A wreszcie: „Nowonabywca, tudzież spadkobiercy i następcy jego przyjmujący zobowiązanie zachowywać przepisy, zakazujące nabyty majątek oddawać w dzierżawę lub w zarząd osobom pochodzenia polskiego i żydom.“

Akademję handlową w Gracu (kurs dla abiturjentów) ukończył z otrzymaniem patentu w br. 14 Polaków, mianowicie pp.: Arciszewski Bronisław z Warszawy, Byszewski Witold z Królestwa,

Garczyński Stanisław z Warszawy, Jankowski Mieczysław z Warszawy, Lewandowski Stanisław z Bochni, Michałowski Emil z Tarnopola, Michnik Jak. z Bochni, Mokrzycki Jan ze Lwowa, Motylewski Franciszek ze Lwowa, Niedziakowski Artur z Krakowa, Wodzinowski Feliks z Królestwa, Wyszowski Wincenty z Koniuszowy, Wyżkowski Bronisław z Bartnik, Zarzycki Aleksander ze Lwowa.

Ciekawą historję opowiadają w Wiedniu o znanym baronie X., należącym do sfer arystokratycznych Wiednia. Oto przed kilku miesiącami wyładował on w Nowym Jorku i stanął w jednym z pierwszych hoteli. Będąc w posiadaniu wielu listów rekomendacyjnych, zdobył sobie wnet wstęp w najlepsze sfery nowojorskiego towarzystwa. Na przyjęciach i wesolych zabawach nie zbywało mu wcale, ale z właściwym celem, aby ulowić jaką amerykańską milionerkę, mijał się na każdym kroku. W końcu wpadł na pomysł i zrobił w *Newyork Herald* ogłoszenie następującego brzmienia: „Młody arystokrata, oficer, mający dostęp do dworu, pragnie poznać w celach małżeńskich dziedziczkę wielu milionów, którą przedstawił u dworu. Adres: „Exclusive“, Herald“. Naturalnie, że otrzymał całą paczkę listów, niestety nie ze sfer arystokratycznego świata nowojorskiego, lecz z półświatka. Jeden tylko jedyny list był innego pochodzenia. Nosił on sygnaturę: Grace Stuyvesant, nazwisko jednego z najstarszych arystokratycznych rodów nowojorskich, który to ród od 200 lat odgrywał ważną rolę w historii tego miasta i który, o czem p. baron nie wiedział — już dawno wymarł. Wywiązała się dłuższa korespondencja, w końcu wymiana fotografii i pokazało się, że osoba korespondująca jest nie tylko milionerką, lecz jedną z najpiękniejszych kobiet Nowego Jorku. Gdy już miało przyjść do ostatecznych małżeńskich układów i chodziło tylko o to, ile właściwie milionów posag wynosić będzie, zdemaskowała się piękna „Grace Stuyvesant“ jako korespondentka jednego z najwięcej sensacyjnych dzienników i pewnej niedzieli dziennik ten (*Newyork World*) podał nie tylko wszystkie listy barona do publicznej wiadomości po większej części w fac-similach, lecz i jego wizerunek podług wiedeńskiej fotografii, tudzież podobiznę jego śmiesznej karty wizytowej, przepelnionej szumnymi tytułami. Baron X. skonfundowany opuścił niegosięcańską Amerykę.

Piechota przez Ocean. Kapitan Wiliam Oldriewe, Amerykanin, urodzony w Bostonie, wynalazł sposób spacerowania z największą łatwością po wod powierzchni, choćby najburzliwszej. Odwaga i wiara jego w wynalazek sięgają tak daleko, że kapitan zamierza przebyć piechotą ocean Atlantycki i miał już wyruszyć w dniu 4 lipca. To też Amerykanie, pomimo tak poważnych komplikacji politycznych, z niecierpliwością oczekiwali wymienionego terminu, a nazwisko kapitana stało się nader popularnem. Obuwie Oldriewie'a, w którym oryginalny sportsman odbył liczne wycieczki, odznacza się prostotą pomysłu i budowy; są to pudełka z drzewa cedrowego, mające pięć stóp długości, z boków wewnątrz i zewnątrz pokryte cienką blachą. Pomimo swej lekkości, znoszą ciężar 140 funtów, a kapitan waży tylko 130 funtów i zapewnia, że na morzu jest w nich tak pewny, jak na pokładzie największego parowca. Nogi kapitana są głęboko umieszczone w tych butach, przymocowane przyrządem kauczukowym, bardzo podobnym do skarpetek, ściśle przylegających do łydek. Towarzyszem Oldriewie'a w szalonym przedsięwzięciu będzie kapitan Wiliam Andrews, znany żeglarz, który w latach: 1878 i 1892, przebył ocean w walej łupinie, zyskując tem wielki rozgłos. Obaj wyruszyli w Bostonu, jeden w łodzi, drugi piechotą, przez ocean dotrą do Hawru, a stamtąd przez Sekwanę do Paryża na wystawę 1900 r. Łódź Andrews będzie zaopatrzona w żywność; Oldriew będzie w niej spisał i przyjmował posiłek. Odważny podróżnik, zamierzający odbyć rekord „bez konkurencji“, liczy dwadzieścia dziewięć lat, jest wzrostu średniego, doskonale zbudowany i bardzo silny. Wyrobienie muskulów zawdzięcza przechadzkom wodnym, praktykowanym już od r. 1887. W listopadzie 1888 r. odbył on pierwszą większą podróż na rzecze Hudson, na przestrzeni dzielącej miasta: Albany i Nowy Jork.

Władomości osobiste. P. Kazimierz Ehrenberg, redaktor *Głosu Narodu*, bawił wczoraj we Lwowie i był na posłuchaniu u namiestnika w sprawach wiadomości, cierpiącego obecnie pod obuchem praw wyjątkowych.

Dyrektor kasy oszczędności p. Franciszek Zima, był wczoraj na posiedzeniu rady miejskiej celem serdecznej owacji. P. Zima — jak sądzimy — podrażniony niesmacznymi uwagami jednego z pism tutejszych, oświadczył, że zrzeka się mandatu radnego m. Lwowa. Zrzeczenie to traktowane było na wyrazajsem posiedzeniu rady miejskiej, która — jak to było do przewidzenia — jednomyślnie zrzeczenia tego nie przyjęła. Serdecznie nas cieszy ta uchwała rady miejskiej, bo jest ona dowodem, że społeczeństwo nasze nie składa się z ludzi niewiedzących. Czciogodny dyrektor kasy oszczędności dał tyle dowodów swej najlepszej woli dla społeczeństwa, tak pięknie zapisał się swą działalnością wobec Lwowa i kraju, że to drobne zadośćuczynienie służyć mu nie należało.

Na żydów. N. fr. Presse otworzyła składkę na „spładowanych“ żydów galicyjskich. Dotąd zebrano 3673 zł 41 ct. Datki po większej części nadane są anonimowo. Dlaczego taka wstydlivość?

Ciekawy wypadek, może dotychczas niebywały, wydarzył się niedawno temu w Moskwie. Francuski pogromca zwierząt Pepon, przyjął do służby jakiegoś kozaka, któremu dał znakami, bo kozak go francusku nie rozumiał, zlecenie, aby klątki zwierząt wyćciszył. Tymczasem kozak nie zrozumiał go i na drugi dzień rano wszedł z naczyniem z wodą, szczotką i mydłem do klatki, w której się mieścił dziki i nieoswojony jeszcze tygrys bengalski. Tygrys spał, obudził się jednak, kiedy do klatki jego wszedł nieproszony gość, spojrzał gniewnie na niego, czem tenże jednak nie pozwolił się zbić z tropu, tylko z wszelkim spokojem poczęł dziką bestję myć i szorować. A tygrysowi ta ranna tualeta nadzwyczaj się podobała, bo koziołkował się z jednej strony na drugą i pozwolił się zlewać zimną wodą. Po skończonej pracy wyszedł kozak spokojnie z klatki i zamierzal właśnie do drugiej wchodzić, kiedy przyszedł Pepon i przemocą tylko od kroku nierozważnego go powstrzymał.

\* Sekcja medalowa lwowskiego komitetu Mickiewskiego donosi, że przedpłał na medal srebrny Mickiewicza (roboty Szymonowskiego) już

nie przyjmuje, lista bowiem przedplacicieli stanowczo została zamknięta. Pozostaje więc do nabycia jedynie medal bronzowy w cenie 5 zł. za egzemplarz bez pudełka, 5 zł. 30 ct. z pudełkiem.

\* Gremjalna wycieczka członków towarzystwa politechnicznego dla zwiedzenia lwowskiej centralnej stacji elektrycznej odbędzie się w poniedziałek dnia 18. lipca. Zebranie na dworcu kolei elektrycznej przy ulicy Wólczej o godzinie 7. wieczorem.

## Kilka awag o majówce.

(Z jednodiówki kota literackiego „Lwów-Janów“.)

Każdą wycieczkę zamiejską nazywamy „majówką“, jeśli się odbywa w miesiącach, w których raczej może padać deszcz, niż śnieg.

Majówki urządzone bywają od owego prastarego czasu, gdy w naturze ustalił się porządek, że po zimie następuje wiosna.

Mamy trzy kategorie „majówek“, a mianowicie: „szkolne“, „rodzinne“ i „klubowe“. Prócz „majówek“ istnieje również „majufes“.

Do najogólniejszych, miłych wspomnień z „majówki szkolnej“ należą pierwsze papierosy, wypalone utradkiem, a z „majówki rodzinnej“: zaręczyny najstarszej córki.

Z „majówki klubowej“ pozostają najczęściej jako miłe wspomnienia bardziej udane epizody flirtu. I nie dziwnego. Ten flirt był ten słodszy, że flirtowano w buduarze, osłoniętym kłarami z świętych liści, otoczonymi zwierciadłami stawów, przepojonym wonią najcudniejszych perfum... Dodać należy, że miłe wspomnienia pozostawia „majówka“ tylko wtedy, jeśli dywan buduaru nie był przypadkiem... wilgotny. Katar, lub reumatyzm wspomnieniom odbiera czar.

W pierwszym stadium „majówki“ uczestnicy jej podobni są bardzo często do młodych ludzi, wchodzących dopiero w świat, oniesmielonych parkietami salonów. Jakoś im nieswojsko. Przywykli do dusznej atmosfery miastowej świeże powietrze nuży, oszołamia. Działwi czują nawet chwila zawrót głowy. Ale to objaw niegroźny. Nerwy podniecają: ozon, wino, piwo, lub *carambassi* (pomarańczówka z rumem). Ta ostatnia daje dobre rezultaty, zwłaszcza u muzyków.

Choć na „majówce“ zastawia zmysłom „biesiadę“ przedewszystkiem natura, należy nie gardzić tem co jest w buficie, rozumie się, aż do chwili, w której służba wypowie tragiczne słowa: „już wyszło“.

Przy „grzybobraniu“ baczyle należy na to, czy się poznało „Zosie“, czy „Telimenę“?

Jeśli w okolicy wycieczki są podziemne grotty, zwiedzenie ich będzie nastrojowym urozmaicheniem „majówki“. W takich grotach, w czasie najazdów pogańskich, chroili się lud, żyjący w miłości chrześcijańskiej...

Jeśli murawa, przeznaczona na tańce odznacza się wielką nierównością, można tańczyć mimo to, bo młodość i ochota wyrównują wszelkie nierówności.

Na „majówce“ dozwolona jest rozmowa o wszystkim, nawet o pogodzie. Należy się tylko wystrzegać zwrotów zdawkowej poezji. N. p. na widok spadającej gwiazdy nieostojowem jest powiedzenie: „Szczęście moje gasnie“. W takim wypadku najlepiej zdjąć z głowy kapelus, mówiąc: „Patrz, czy mi gwiazda spadając nie uszkodziła Habiga“.

Można jechać na łódce, jeśli w miejscu wycieczki znajduje się staw, a na niej łódzie. Należy jednak w czasie tej rozrywkowej myśleć chwilami o ustępie z „Szwajcarii“: „O ty fales niewierna, a tak wierna“.

Ignacy Nikorowicz.

## Rada miasta Lwowa.

Lwów 15. lipca.

(Pismo p. Franciszka Zimy. — Nieprzyjęcie rezygnacji. — Konserwator miasta przeciw konsensusowi budownictwa. — Szkoła im. św. Marcina).

Na wczorajszym posiedzeniu lwowskiej rady miejskiej prezydent dr. Malachowski przed przystąpieniem do porządku dziennego odczytał pismo, nadesłane do prezydium przez dyrektora galic. kasy oszczędności p. Franciszka Zimę. Pismo to brzmiało:

„Na porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia rady miejskiej znajduje się między innymi także sprawa założenia miejskiej kasy oszczędności i zakładu zastawniczego. Ponieważ nieustannie czyniono mi zarzuty, iż jako radny szkodliwie wpływałem na załatwienie tych spraw, przeto upraszam o przyjęcie mej rezygnacji z godności radnego miasta Lwowa. Lwów 14. lipca. Franciszek Zima“.

Po odczytaniu tego pisma p. prezydent zabrał głos i przypomniał, że p. Franciszek Zima jest honorowym obywatelem miasta, a zatem otrzymał najwyższą godność, jaką miasto rozporządza i że to jest pierwszy wypadek w dziejach Lwowa, aby obywatel honorowy rezygnował z godności członka rady miejskiej. Z powodu tak niezwykłego wypadku zażądał dr. Malachowski, aby sprawę rezygnacji p. Zimy uznać za nagłą i przedewszystkiem ją załatwić.

Rada natychmiast się z tem zgodziła, a głos otrzymał prof. dr. Radziszewski. Oświadczył on krótko, że nikt nie mógł p. Zimę podejrzewać o jakies działanie na szkodę gminy — podejrzania takie są po prostu niemożliwością i dla tego bez dalszego motywowania, rada jednogłośnie zapewne uchwali nie przyjąć rezygnacji. Po słowach tych odezwały się powszechne oklaski.

P. Markiewicz zrzekł się głosu, o który z góry prosił, uznając, iż zbyt czynnymi były wszelkie argumenty w tej sprawie.

Potem rada jednogłośnie uchwaliła rezygnacji p. Franciszka Zimy z godności członka rady nie przyjąć, a prezydent miasta jednomyślnie też wśród żywych oklasków skonałował wyrażnie.



wydany p. Łączyńskiej na budowę domu koło kościoła oo. Bernardynów. Magistrat pierwotnie wydał konsens taki, że p. Łączyńska mogła wybudować sobie dom, którego ściana ognio- wia gładka, bez okien i wysoka, stanęłaby przed kościołem oo. Bernardynów jak olbrzymi para- wan. Przeciw temu wystąpił konserwator św. Marcina na przedmieściu Żółkiewskim. Szkoła ta obejmie tylko szkołę męską i połowę żeń- skiej — razem tysiąc kilkadziesiąt dzieci. Druga po- łowa żeńskiej szkoły pozostanie w starym bu- dynku, w którym oprócz tego — jak jest pro- jekt — ma być urządzona kuchnia na obiady dla głodnej diatwy i kapieli. Gmach będzie kosztował ogółem prawdopodobnie 130.000 zł. i ma być gotowym na rok przyszły. Na bieżący rok prosił p. Gołąb o kredyt 75.000 zł. Komis- ja szkolna prowadzić będzie audyt w drodze przedsięwzięcia ofertowego.

Nad tą sprawą wywijała się długa dysku- sja. Wielu mówców wypowiedziało szereg ży- czeń co do urządzania nowego budynku. Prof. Pawłowski domagał się, aby budynek był kryty dachówką a nie blachą; dyr. Baranowski, aby posiadał w swoim obrębie kąpielie lub tusze; a prof. Zacharzewicz, aby go budować z su- rowej cegły.

Pp. Michalski, Ciuchciński, dr. Byk i Gry- giaszewski natomiast zalecali budować gmach z uwzględnieniem warunków higienicznych i wa- runków wygodnej nauki, ale w granicach mo- żliwości finansowej miasta. A co do tego, przy- pomnieli, że szkołę im. św. Marcina buduje się z pożyczki dziesięciomilionowej, z której 200.000 zł. przeznaczono na budowę dwóch szkół. Tym- czasem już i tak sama szkoła im. Marcina ma kosztować 130.000 zł.

Nakoniec dr. Weigel zalecał budować gmach nie wzorowy pod względem architektonicznym, lecz zastosowany do wszystkich wymagań hy- gieny i pedagogii.

W rezultacie rada uchwaliła wniosek pre- stawiony przez p. Gołąbą, a wszystkie dodatko- we żądania odesłała do rozprawy do komisji bu- dowy szkół.

Na tem posiedzenie się skończyło.

## Notatki literackie i artystyczne.

**Repertuar teatralny.** W Teatrze letnim: Dziś w sobotę „Pojedynek”, komedia w 3 aktach A. Abrahamowicza; w niedzielę „Pamiętniki szatana”, komedia w 3 aktach E. Najaka.

**Z teatru.** Pytanie: Czy porządek, tj. z ładną rewolucją, ani polityczną, ani socjalną, ani literacką nie wspólne nie mający obywateli po skwarnym, pracowicie spędzonym dniu lipcowym, przekroczywszy podwoje teatru, ma obowiązek — myśleć? Nie. To- też p. Adolf Abrahamowicz, pisząc trzyaktową kro- tochwilę „Pojedynek”, przedstawioną wczoraj po raz pierwszy na naszej scenie, nie łudził się prawdopodobnie ani na chwilę nadzieją pobudzenia swoich słuchaczy do tego zbytku umysłowego i pragnął po- zostać ściśle w granicach tak zwanej „bezpren- sjonalnej”, tj. zachowującej średnią miarę wesołości. W tym celu wyprowadził na scenę liczne grono na- szych starych, achi i jak starych znajomych. Witale się ich ze szczerem wzruszeniem, jakie wywoła- może tylko komedijopisarz, który pogardza wszelkim dekadentyzmem i szanuje tradycję. Oto aptekarz, nieśmiertelny aptekarz, obłożony w skórę wiejskiego obywatela, oto kolekcja zbankrutowanych szlachci- wów, poszukiwanych żon i gościnnych stołów sąsiedz- kich, oto zarówno niezręczny, jak beczelny błagier, który dlatego tylko może utrzymać się na powierzchni, ponieważ posiada dostatecznie głupie audytoryum, oto małe, ale rozpaczliwie szablone stadko gęsi pro- wincojnalnych, wzdychających do baronowskiego ty- tulu, oto artystyka... Lecz dość, bo trzeba zrobić miejsce dla jednej pary szlachetnej i mądrej, którą autor trzyma dyskretnie w rezerwie — aż do peł- nego zaręczyn i dobrego humoru końca komedii. Z wykonawców wyróżnili się pp. Kwiecińska, Anto- niewski, Ogińska, Szymborski, Dołcki. Epilog był niewesoły, bo powracający z teatru publiczność za- skończył deszcz. a. c.

**Z prasy.** Pod tytułem *Der Süden* zaczął wy- chodzić w Wiedniu dwutygodnik, poświęcony intere- som politycznym, cywilizacyjnym i gospodarczym Chorwatów i Słowian.

Dwaj polscy muzycy, pianista p. Jan Skrzy- dlewski, rodem z Wielkopolski, uczeń król. akad. muzycznej w Berlinie, a następnie prof. Leszczyńskie- go w Wiedniu i wiołocelistę p. Karol Skarżyński, rodem z Litwy, uczeń konserwatorium warsz. i prof. Klengla w Lipsku, będą w bieżącym sezonie kon- certować w zdrojowiskach galicyjskich, a mianowicie: dnia 17 lipca w Rabce, 20 w Zakopanem, 24 w Szczawnicy, następnie w Żegiestowie, Kryni- cy, Iwoniczu, Rymanowie i Truskawcu. Obaj kon- certanci występowali ubiegłej zimy w Poznaniu, To- runiu, Gnieźnie, Kaliszu itd.

## Gospodarstwo przemysł i handel.

Wiedeń 15. lipca: pszenica na jesień 8-99 do 9-08, żyto na jesień 7-28 do 7-35, kukurudza na wrzesień- październik 5-45 do 5-47, owies na jesień 5-92 do 5-95, rzepak na sierpień-wrzesień 12-72 do 12-75. Spirytus kon- tyngentowy, gotowy — do —.

## Sytuacja.

(Depesze telefoniczne i telegraficzne).

**Budapeszt 15. lipca.** Dziś drugi dzień obrad ankiety, zwolnionej dla rządowego projektu auto- nomicznej taryfy cłowej.

Harab Robert Telensky prosił, aby mu ze względu na zniwa pozwolono złożyć opinię na piśmie. Na wniosek ministra handlu Daniela uchwalono zadeedykować o tem dopiero jutro.

Następnie rozpoczęto dyskusję, wczoraj przerwana.

Członek ankiety Maurycy Weiss żąda zni- żenia cel rolniczych w interesie konsumentów. Zdaniem jego, przemysł węgierski nie po- trzebuje większej ochrony, niż austriacki i nie- miecki.

Były sekretarz stanu Niklosz oświadcza, że chcąc zaprowadzić autonomię cłową, trzeba równomiernie uwzględnić interesy wszystkich warstw ludności.

Węgry nie potrzebują ochrony przed kon- kurencją austriacką, lecz ochrony od innych państw, gdzie produkcja rozmaitych wytworów przemysłowych jest o wiele tańsza niż w Austrii.

Mowca przeciwny jest taryfie maksymalnej. Obrady (godzina 2) trwają dalej.

Wiedeń 15. lipca. Dziś o godzinie 10 rano rozpoczęły się dalsze konferencje hr. Thuna z delegatami szlachty wiernokonstytucyjnej.

Przy początku obrad był także minister handlu dr. Baernreither.

O godzinie 2 konferencja jeszcze trwała.

Hradec 15. lipca. *Graser Tagespost* donosi, że delegaci, którzy konferowali z hr. Thunem, odnieśli wrażenie, że projekt nowej ustawy ję- zykowej, wypracowany przez hr. Thuna, zosta- nie niebawem wprowadzony w życie na pod- wie \$ 14.

Wiedeń 15. lipca. *Ostdeutsche Rundschau* donosi, że w Chebie urządzono ogromną de- monstrację przeciw tym Niemcom, którzy brali udział w rokowaniach z hr. Thunem. Tysiące ludzi — twierdzi to pismo — przeciągało z ta- blicami, na których umieszczone były nazwiska tych posłów i wołały pluj!

Do N. W. *Tagblatt* natomiast telegrafują z Chebu, że w demonstracji tej brało udział najwyżej 40 jakichś młokosów, a reszta ludności wcale w niej udziału nie wzięła.

## Wojna hiszpańsko-amerykańska.

(Depesze telegraficzne i telefoniczne).

Madryt 15. lipca. Zapewniają tutaj, iż je- neral Blanco ponownie wyraził zapatrywanie, iż wojnę bezwarunkowo dalej prowadzić nale- ży.

Madryt 15. lipca. Jenerałny kapitan Augu- stini potwierdza, że Amerykanom przybyło po- siłki; — zajęli oni miasto Paso Mariands. Ga- rizon mański stacza codziennie zwycięskie walki.

Waszyngton 14. lipca. Shafterowi polecono, aby odrzucił każdy wniosek, prócz bezwarun- kowego poddania się San Jago de Cuba.

Waszyngton 14. lipca. San Jago poddało się.

Wiedeń 15. lipca. Do dzienników tutejszych donoszą z Pragi — co prawda że źródła nie- zbity pewnego — że na Hradczynie przygo- towują mieszkanie dla hiszpańskich królowej re- jentki. Królowa miała wyrazić życzenie, że w razie, gdyby była zmuszoną opuścić Madryt, chciałaby zamieszkać w Pradze.

Madryt 15. lipca. Jenerał Azcarraga był minister wojny, a następnie prezes ministrów po zamordowaniu Canovasa przejechał w tajnej misji za granicę. Mówią, że uda się on do Pa- ryzja, Wiednia i Rzymu, by uprosić rządy Francji, Austrii i Włoch do współdziałania w rokowaniach pokojowych.

Hawana 15. lipca. Austriacki okręt wojen- ny „Marja Jereza” zawinął dziś do portu tu- tejszego.

Cap Haitien 15. lipca. Podpisano już układ co do kapitulacji San Jago. Żołdce hiszpań- skiej pozwolono wymaszerować z miasta z ho- norami wojennymi. Przewieziona ona zostanie do Hiszpanji.

Madryt 15. lipca. Urzędowa gazeta z Ma- nilli donosi, że jenerał Monet chciał przebić się przez wojska powstańcze otaczające miasto, lecz dostał się do niewoli.

Nowy Jork 15. lipca. Wstrzymano aż do dalszego zarządzenia dalszą wysyłkę wojsk lą- dowych z Charlestonu.

London 15. lipca. Dzienniki podnoszą, że obecnie chwila jest dla Hiszpanji najkorzystniej- szą do zawarcia pokoju.

Do *Timesa* donoszą z Nowego Jorku, że transport wojsk hiszpańskich, które opuszczają San Jago, odbędzie się na okrętach neutralnych państw. Rokowania w tej sprawie między Hi- szpanami a Amerykanami prowadzą konsulowie Francji i Austrii.

## Depesze telegraficzne i telefoniczne „Dziennika Polskiego”.

Kraków 15. lipca. Przed wczorajszym po- siedzeniem rady wszyscy członkowie rady, na inicjatywę ks. kanonika prof. dra Spisa, pod- pisali wniosek o udzielenie obywatel- stwa honorowego ks. arcybiskupowi Isakowi Issakowiczowi, a to z powodu jego wysokich zasług i cnot kapłańskich i oby- watelskich. Wniosek przedłożony będzie teraz wszystkim czterem sekcjom rady, a następnie uchwalony przez pełną radę.

Wniosek uchwalony będzie jedynomyślnie tak w sekcjach, jak w radzie. Inicjatywa ks. kan. Spisa spotkała się z ogólnym uznaniem wśród wszystkich sfer naszego społeczeństwa.

Wiedeń 15. lipca. *Wiener Zeitung* ogła- sza rozporządzenie cesarskie na mocy paragrafu 14. dotyczące się utrzymania postanowień para- grafu 3. ustawy z dnia 20. czerwca 1888 o podziale kontyngentu spirytusowego, mającego się wyprodukować za niższą opłatą podatku spożywczego, jak również rozporządzeń usta- wy z dnia 5. lipca 1896 o tymczasowej zmianie niektórych postanowień ustawy o po- datku od cukru.

Wiedeń 15. lipca. Wiadomość podana przez biuro korespondencyjne o rzekomych zaręczy- nach arcyks. Franciszka Ferdynanda z ks. Ma- rją Ludwiką Kumberlandzką, jest z gruntu fał- szywa.

Budapeszt 15. lipca. Na ankiecie celnej oświadczył Enyedy, iż jest zwolennikiem oso- bnej taryfy celnej, zastrzegając się jednak prze- ciwko temu, jakoby Węgry dopuściły się naru- szenia traktatu wobec Austrii. Węgry kierują się ochroną swych własnych interesów, a nie zamiarem szkodenia Austrii.

Mowca jest przeciwnikiem każdego pro- jektu, któryby miał charakter wojny celnej.

Profesor uniwersytetu Foeldes uważa mo- tywowanie projektu za niedostateczne.

Posel Bela Lukacs dziękuje ministrowi za wyjaśnienia, które niweczą zarzuty podniesione przeciwko projektowi. Projekt odpowiada in- teresom ekonomicznym Węgier. Mowca nie pragnie, aby taryfa celna weszła w życie, ale nie obawia się tego.

Adolf Fenyvessy nadaje ankiecie wartość tylko teoretyczną.

Aleksander Hegedues oświadcza się prze- ciwko projektowi, który jest przeholowanym i nieorganicznym. Niema w ogóle sensu tworzyć teraz taryfę celną, skoro ta dopiero za lat pięć ewentualnie w życie wejść by mogła. Mowca może projekt tylko jako rezerwę i uważa za rzecz najstosowniejszą trzymać się tylko kwestyj ogólnych.

Dalszy ciąg dyskusji dziś.

Konstancja 15 lipca. Z okazji oddania do służby dwóch nowych okrętów, odbył się na pokładzie statku „Król Karol” bankiet, na któ- rym było około 120 osób.

Minister robót publicznych Bratiano wygło- sił mowę, w której wskazał na skromne po- czątki w czasie obejmowania rządów przez króla Karola w porównaniu z obecnym rozwo- mem. Wychylił toast na cześć króla i dy- nastji.

Król Karol w odpowiedzi wyraził przeko- nanie, że handel Rumunji, dzięki żęgudze mor- skiej, w niespodziewany sposób rozwijać się będzie, a okryły rumuńskie będą i w innych częściach świata głośno o potężnym rozwoju Rumunji. Król podziękował ciałom ustawoda- wczym i pil na cześć przyszłości i powodzenia handlu rumuńskiego i marynarki wojennej w tem przekonaniu, że obydwie te gałęzie w wy- konaniu swych obowiązków i zdala od ojczyzny o ojczyźnie i honorze narodowym myśleć będą.

Król i następcą tronu z żoną wyjechali wieczorem do Sinaia.

Pariz 15. lipca. Na przeglądzie wojsk w Longchamps byli obecni wszyscy ministrowie, prócz Brissona, który jest chory. Faure'a, Ca- vaignaca i sztab jenerały żywo oklaskiwano. Było także słycać okrzyki: „Precz z Żolą! precz z żydami!”

Pariz 14. lipca. Major Esterhazy postawiony zostanie przed sąd cywilny. Nie wiadomo, czy aresztowanie Esterhazego stoi w związku ze sprawą Dreyfusa.

Pariz 15. lipca. *Sibole* ogłasza protest przeciwko aresztowaniu Picquarta, podpisany między innymi przez byłych ministrów Tra- rienx i Yves Guyot.

Pariz 15. lipca. *Le Journal* donosi, że minister sprawiedliwości zdecydowany jest do wysłędzenia wszystkich uczestników sprawy Dreyfusa. W piątek nastąpić mają jakieś tajem- nicze niespodzianki.

Pariz 15. lipca. Wiele dzienników za- rzuca sędziemu Bertulus, że na własną rękę przedsięwziął aresztowanie Esterhazego. Jeżeli tu idzie o depesze, podpisaną „Esperanza”, to co najwyżej uważać ją można za niestosow- ny żal.

Stambuł 15. lipca. Ostatnia rata greckiego oświadczenia wojennego została punktualnie wpłaconą do filij banku oomańskiego w Lon- dynie i w Paryżu.

Petersburg 15. lipca. Jenerallejtnant Kuro- patkin mianowany rzeczywistym ministrem wojny.

Petersburg 15. lipca. *Nowoje Wremja* zaprzecza wiadomości, jakoby Port Arthur upa- trzony był jako miejsce zysku.

Petersburg 15. lipca. Iśiążęca para bul- garska z ks. Borysem przyływa tutaj 19. lub 20. b. m. z Odessy.

Algier 15. lipca. Z okazji święta narodo- wego wzbuchły znowu antyżydowskie rozruchy, które jednak ograniczyły się na wytłuczeniu szyb w domach i w magazynach żydowskich. Kilka osób uwięziono.

Wiedeń 15. lipca. W mieście kasie oszczędno- ści w Währing wykryto defraudację na sumę 65.000 zł.

Wiedeń 15. lipca. Cesarz nianował starszego radcę skarbowego we Lwowie Jana Sawickiego, radcę trybunału administracyjnego.

Budapeszt 15. lipca. Stan zasiewów według sprawozdań z 10. bm. przedstawia się jak nastę- puje: pszenica 32 miliony, żyto 1 1/2, jęczmień 13, owies 12 milionów ctt. Kukurydza w ogóle zada- wniająca, rośliny strączkowe bardzo dobre, pro- si i gryka niezłe, konopie, len i chmiel dobrze, bu- raki cukrowe i pastewne dostatecznie rozwinięte. Widoki na winogrona złe, tak samo na owoce.

Kraków 15. lipca. Na wczorajszym posie- dzeniu rady odczytane zostało szersze serdec- zne pismo rady miejskiej prastiej, podpisane

przez burmistrza dra Podlipnego, a dziękującą za przyjęcie reprezentantów narodu czeskiego w Kra-owie podczas uroczystości Mickiewiczow- skich i stwierdzającą związek polsko-czeski. Pi- smo kończy się słowy: ażeby ta przyjaźń nasza trwała na wieki niezmieniona, wołam z całego serca: Kochajmy się!

Pariz 15. lipca. Niektóre dzienniki donio- sły, iż Picquart wypełnił w więzieniu samobój- stwo. Dziś atoli wiadomość tę odwołały, dono- szą jednak, że Picquart, który po uwięzieniu przez cały dzień zachowywał się spokojnie, wieczorem dostał ataku nerwowego tak silnego, iż chciano mu już włożyć kaftan ochronny. Inspektor więzienia atoli nie zezwolił na to. Picquart wkrótce przyszedł do siebie i podzię- kował dozorcą za pomoc, z jaką mu po- spieszono.

Hamburg 15. lipca. *Hamburger Corresp.* donosi, że z powodu stanowiska, jakie Niemcy zajęły w sprawach traktatu handlowego z Ro- sją, Rosja zamierza wydawać rozmaite zarzą- dzenia dokuczliwe, skierowane przeciw Niemcom.

Stambuł 15. lipca. Suma odszkodowań do których rościł sobie Francja pretensje i na których zaspokojenie nałożyła areszt na część należnej Turcji od Grecji kontrybucji wojennej, wynosi 1,200.000 franków. Nadto zaskewstro- wano 400.000 franków, których rząd włoski domaga się dla swoich poddanych, którzy ucie- pieli podczas rzezi w Armenji.

Valparaiso 15. lipca. Przesilenie finansowe w Chili trwa dalej. Banki wypłacają klientom żądającym zwrotu swych wkładek, tylko bardzo małe kwoty. Skutkiem tego kilka małych przed- sięwziętych przemysłowych musiało zawiesić ruch. Wczoraj uchwalił kongres uślawę, upoważnia- jącą prezydenta rzeczypospolitej na przeciąg jednego roku do wypuszczenia pieniędzy papie- rowych na sumę 50 milionów dolarów. Oprócz tego uchwalono udzielić bankom chilijskim po- pożyczkę w sumie 20 milionów. Puszczane w obieg pieniądze papierowe mają być wycofane w ciągu lat czterech. Wreszcie upoważniono prezydenta do zaciągnięcia za granicą pożyczki w sumie 4 milionów funtów szterlingów.

Kraków 15. lipca. Radny Propper (żyd) podniósł na wczorajszym posiedzeniu ordynary narzekania, że komisja dla wymiaru podatku osobisto-dochodowego bardzo wysokie wymierza podatki. Rada uchwaliła jedynomyślnie wybrać komisję celem zbadania nader licznych zażaleń obywateli miasta, głównie żydów na za- wysoki wymiar podatku osobisto-dochodowego i przed- stawienia izmieniem rady miasta wyniku tychże badań komisji krajowej lub ministrowi skarbu. Do ko- misji weszli: wnioskodawca oraz radni Bereźnicki, Mendelsburg, wiceprezydent dr. Pieniążek, Stani- szewski, Styczeń i Weigel.

Wybrała rada komitet budowy wodociągu i uchwaliła regulamin dla tego komitetu. Osobno uchwaliła na życzenie wojskowności, mającej zbudować szpital wojskowy na gruntach rakowickich w miejsce usuniętego z Wawelu, dla umożliwienia przekształcenia go na rezydencję cesarską, iż dla no- wego szpitalu oświecił gazem drogi dojazdowe i przy- zna prawo służebności do kanału miejskiego.

Wiedeń 15. lipca. W ministerstwie skarbu wypracowano już dane statystyczne, dotyczące ubez- pieczenia urzędników prywatnych. Rząd zamierza ogłosić ten materiał w jesieni i na jego podstawie przystąpić do dalszej akcji. Prawdopodobnie zwo- lana będzie w tym celu ankieta fachowa.

Wiener Neustadt 15. lipca. Tutejsza rada gminna uchwaliła znaną gminnej ordynacji wybor- czej w duchu wyborów powszechnych. Prawo gło- sowania przysługiwać ma bez różnicy płci każdemu, kto ukończył 24. rok życia.

Grac 15. lipca. Uwięziono tu rzekomego ra- bina dr. Lazara Judowitza za rozmaite oszustwa. Judowitza wyłudzał pieniądze pod pozorem wkładek na różne cele dobroczynne.

Ischl 15. lipca. Cesarzowa odjechała dziś przed południem do Nauheim. Na dworcu żegnali ją cesarz i arcyksiążęta.

## Telegramy giełdowe i targowe.

Wiedeń 15. lipca. *Giełda pieniężna.* Wczoraj po zamknięciu giełdy wieczornej notowano: Kredyty 358 50, Węg. Kredyty 392 25, Anglobanki 157 25, Wiedeński „Bankverein” 266 —, Unjony 295 —, Laenderbank 226 50, Sztachany 355 12, Lombardy 77 25, Elbe table 261 75, Kolej północno-zachodnia 246 50, Tyturowe 134 25, Rima 251 50, Alpin 163 20, Renta majowa 101 65, Węg. renta koronowa 99 —, Losy tureckie 59 60, Marki niemieckie — —, Usposobienie ustale ne.

Berlin 15. lipca. Giełda wczorajsza wie- czorna: kursa końcowe. (W nawiasie podane cyfry oznaczają kurs porównawczy wiedeński tak zwane *Wiener Parität*). Kredyty 224 60 (358 89), Sztachany 151 — (355 43), Lombardy 33 50 (78 59), Disconto 199 —. Usposobienie mocne.

Frankfurt 15. lipca. Giełda wczorajsza wieczorna, kursa końcowe. (W nawiasie podane cyfry oznaczają kurs porównawczy wiedeński tak zwane *Wiener Parität*). Kredyty 303 75 (358 65), Sztachany — — (— —), Lombardy, — — (— —), Laura — —, Harpener 179 30, Disconto 198 80. Usposobienie ciche.

## Telegram giełdowy.

Wiedeń, dnia 15. lipca godz. — min. —.  
Alpiny 163 60 Galic. oblig. prop. 97 90  
Akcje kredytowe 359 50 Wied. losy — —  
Kredyty węg. 398 — Akcje tyton. 134 50

Anglobanki	157 25	4% Poż. krajowej	97 80
Unjony	296 —	z roku 1898	97 80
Ludwiki	— —	Elbthale	262 50
Nordbany	— —	Laenderbanki	226 50
Lombardy	77 50	Renta złota węg.	120 80
Losy tureckie	59 80	Bankvereiny	266 50
Staatsbany	357 25	Wspólna renta p.	— —
Czerwiowieckie	292 —	Ruble	127 25

## Z lby handlowej i przemysłowej.

Lwów 15. lipca 1898 r.

I. Akele za sztukę: Kolej gal. Karola Ludwika po 200 zł. m. k. 210 50 do 213 50. Kolej Lwow.-Czern.-Jassy po 200 zł. w. a. w srebr. 291 — do 294 —. Banku hipot. po 200 zł. w. a. 877 — do 887 —. Banku kred. gal. po 200 zł. w. a. 200 — do 210 —. Garbarni w Rze- szowie po 200 zł. w. a. 200 — do 210 —. Fabryki wa- gonów w Sanoku przedtem Lipińskiego po 500 koron — 205 zł. w. a. 255 — do 260 —.

II. Liaty zastawne za 100 zł.: Banku hipot. gal. 5% w. a. wylosował z 10% prem. 110 20 do 110 90. Banku hipot. gal. 4 1/2% w. a. los. w 50 lat 100 30 do 101 —. Banku hipot. gal. 4% w. a. losów w 60 lat po 200 koron 96 50 do 97 20. Banku krajowego 4 1/2% w. a. los. w 51 lat 101 — do 101 70. Banku krajowego 4% w. a. los. w 57 lat 98 — do 98 70. Tow. kred. galic. ziemsk. 4% (I. emisja) 97 50 do 98 20. Tow. kred. gal. ziem. 4% los. w 41 1/2 lat 97 70 do 98 40. Towarz. kred. galic. ziem. 4% los. w 56 lat 96 40 do 97 10.

III. Oblig. za 100 zł.: Galic. funduszu propinacyjnego 4% w. a. 98 20 do 98 90. Bukow. funduszu propinacy- nego 5% w. a. 102 50 do — —. Kom. Banku krajowego 5% w. a. II. em. 102 40 do — —. Komunalne Banku krajowego 4 1/2% w. a. III. em. 100 50 do 101 20. Kolej. lokalne Banku kraj. 4% po 200 kor. 97 50 do — —. Pożyczki kraj. 6% w. a. 108 — do — —. Pożyczki kraj. 4 1/2% w. a. — — do — —. Pożyczki kraj. 4% w. a. z roku 1891 — — do — —. Pożyczki kraj. 4% po 200 koron — 100 zł. w. a. z roku 1893 98 — do 99 70. Pożyczki 4% gminy miasta Lwowa 96 30 do 97 —.

IV. Losy. Miasta Krakowa od 26 50 do 28 50. Miasta Stanisławowa od 49 — do — —.

V. Nowoty. Dukat ces. 5 61 do 5 71. Napoleon dor od 9 49 do 9 59. Półimperjal 9 47 do 9 57. Rubel ros. srebrny 1 20 — do 1 20 —. Rubel ros. papierowy 1 26 40 do 1 27 40. 100 marek niem. 58 50 do 59 —.

## Przyjechali do Lwowa.

dnia 15. lipca 1898 r.

HOTEL ZORZA. E. dr. Rittera z Wiednia. J. Ra- dziejowska z Dytkowic. R. Potworowski z Koropca. L. Brauns z Wygody. W. Susser z Opawy. Z. Jordan z Iwonicy. G. Mann z Brodów. J. dr. Krauz z Wiednia. A. Weigel z Jarosławia. J. Benz z Kijowa.

HOTEL IMPERIAL ulica Trzeciego Maja 1. 3. pierwszo- rzędny hotel, restauracja i kawiarnia. O. hr. Miciński z Królestwa Pol. J. G. Bartoszewicz z Rosji. L. Boro- wski z Laszek. S. Zawreicz z Rudenki. J. Lisowski z Rohatyna. A. Schromm z Kolomyj. G. Lewy z Wiednia. A. Dembiński, dr. Bądyński z Krakowa. J. Sumowski z Wołynia.

HOTEL EUROPEJSKI. Dr. A. Schüssel, A. Zura- kowski z Brzeżan. K. Wysocki z Jaworowa. J. Rottiger z Hamburga. B. Pilatowski z Brodów. M. Lipschultz z Wygody. Dr. W. Krokowski z Mościsk. M. Czaykowska z Wasyłowa.

## Nadesłane.

(Rubryka ta nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze na siebie żadnej za nią odpowiedzialności).

## Dr. Zygmunt Ashkenazy ordynuje w Krynicy



